Bijlage 5. Basisondersteuning en extra ondersteuning

Herbergzaam onderwijs: wat er per zone van de ondersteuningsruit van de school wordt verwacht, op basis van het landelijk advies voor basisondersteuning en de aanvullende afspraken van Berséba.

5.1 Waar gaat dit document over?

Twee soorten ondersteuning

Sommige leerlingen hebben meer hulp nodig dan anderen. Dat noemen we ondersteuning.

Basisondersteuning
De hulp die elke school binnen Berséba zelf moet kunnen geven, in de eigen school. Voor de meeste leerlingen is dit genoeg.

Extra ondersteuning
Voor de kleinere groep leerlingen die meer nodig heeft dan de school zelf kan bieden. De school zet die hulp in samen met het samenwerkingsverband Berséba en externe deskundigen.

Twee bronnen – zo herken je ze

Dit document legt per onderdeel uit wat er van de school wordt verwacht. Het is gebaseerd op twee bronnen. In het hele document heeft elke bron een eigen kleur en label:

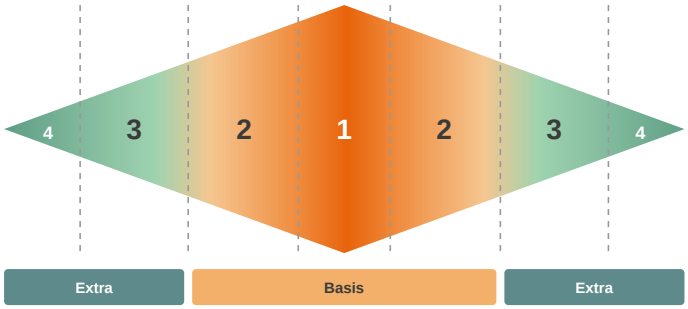
NL LANDELIJK ADVIES
Het landelijk advies voor basisondersteuning (AOb en Ouders & Onderwijs, november 2024). Daarin staat wat elke school in Nederland minimaal zou moeten bieden. **Herkenbaar aan grijze blokken.**

B AANVULLING BERSÉBA
De afspraken van Berséba over basis- en extra ondersteuning, aanvullend op het landelijk advies. **Herkenbaar aan rode blokken.**

Het landelijk advies is te vinden op aob.nl: Advies landelijke norm voor basisondersteuning.

Uitwerking bij de ondersteuningsruit

Vier zones, van de hele groep naar intensieve ondersteuning

De ruit is een plaatje dat laat zien hoeveel leerlingen welke hulp nodig hebben. In het midden, het breedste deel, staat de grote groep leerlingen voor wie goed onderwijs in de klas genoeg is. Hoe verder je naar de randen gaat, hoe kleiner de groep wordt en hoe intensiever de hulp. Dit document volgt dezelfde vier zones.

Zone 1 Binnen de groep — BASIS

Zone 2 Preventief en licht-curatief — BASIS

Zone 3 Intensief (individueel) — EXTRA

Zone 4 Buiten het basisonderwijs — EXTRA

Vereenvoudigde weergave van de ondersteuningsruit ‘Herbergzaam onderwijs – basis en extra ondersteuning’.

De drie vakgebieden uit het landelijk advies

Per zone staat beschreven wat de school doet. Het landelijk advies gaat over drie vakgebieden, die steeds met een letter zijn aangegeven:

A
Lees- en spellingproblemen en dyslexie

B
(Hoog)begaafdheid

C
Taak- en werkgedrag
bijvoorbeeld concentratie, plannen en zelfstandig werken

Berséba heeft daar eigen punten aan toegevoegd. Die staan steeds in een rood blok met het label B AANVULLING BERSÉBA.

5.2 Randvoorwaarden en context

De basis onder alle zones. Deze randvoorwaarden gelden voor de ontwikkeling van *alle* leerlingen en zijn nodig om de basisondersteuning goed vorm te geven. Hieronder staan de algemene randvoorwaarden samen met de randvoorwaarden van de drie vakgebieden (A, B en C). Berséba voegt hier de uitgangspunten van handelingsgericht werken (HGW) aan toe.

NL LANDELIJK ADVIES **Randvoorwaarden**

Beleid

- Sociaal veiligheidsplan voor alle vestigingen (tegen pesten; sociale, fysieke en mentale veiligheid).
- Beleid over medisch handelen en medicijnverstrekking (bewaren/toedienen medicijnen, niet-BIG en BIG).
- Beleid gericht op gelijkwaardige en tijdige samenwerking met ouders en leerlingen.
- Het schoolbestuur heeft per ondersteuningsgebied beleid voor het signaleren én de aanpak van: lees- en spellingproblemen en dyslexie; ondersteuningsbehoeften bij (hoog)begaafdheid, van instroom tot uitstroom en bij de overgang po–vo, met aandacht voor onderpresteren; en taak-/werkgedrag (incl. een aanpak voor goed klassenmanagement en didactisch klimaat). De school voert het beschreven beleid uit.

Kennis en vaardigheden

- Voldoende opgeleid personeel, met mogelijkheid tot bij- en nascholing of uitbreiding van de bezetting.
- Kennis over de vaardigheden die nodig zijn om te leren en hoe die zich ontwikkelen; herkennen bij de leerling.
- Kennis over de meest voorkomende leer- en ontwikkelingsbehoeften van de eigen schoolpopulatie.
- Kennis en expertise uitwisselen met relevante experts en andere scholen.
- Kennis per vakgebied: kennis over het signaleren van (risicofactoren voor) lees- en spellingproblemen, begrip van de verschillen tussen problemen met technisch lezen, leesbegrip en spellen, en kennis over hoe leerlingen met lees- en spellingproblemen ondersteund kunnen worden; kennis over verschillende perspectieven op (hoog)begaafdheid, over het signaleren van ondersteuningsbehoeften en over divergent differentiëren (het inspelen op verschillen in leertempo, leerpotentieel en interesses); basiskennis over executieve vaardigheden, de ontwikkeling hiervan bij kinderen en hoe een achterstand hierin te herkennen is, en kennis over het herkennen van problemen in en het bevorderen van taak- en werkgedrag, waarbij er aandacht is voor uitwisseling van ervaringen tussen teamleden.
- De school doet een beroep op een taal- en leesspecialist of -coördinator, een specialist hoogbegaafdheid en een gedragsspecialist. Deze expertise is intern beschikbaar of wordt verkregen via andere scholen, het schoolbestuur of het samenwerkingsverband. De specialisten ondersteunen het team bij het signaleren van ondersteuningsbehoeften, helpen bij het vormgeven van het aanbod en dragen bij aan de kwaliteitsontwikkeling.
- De school ondersteunt het team met tijd, geld en expertise bij het verbeteren van het pedagogisch-didactisch handelen op de drie vakgebieden, aansluitend bij de behoeften en werkdruk van het personeel en de schoolpopulatie.

Ondersteuning (algemeen)

- De school hanteert de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.
- De school beschrijft de interne en externe ondersteuningsstructuur op een duidelijke manier voor het team, leerlingen en ouders en legt deze vast in het ondersteuningsaanbod in de schoolgids.
- De school beschrijft bij het ondersteuningsaanbod in de schoolgids hoe de basisondersteuning er op school uitziet en wie deze uitvoert, aansluitend bij de schoolpopulatie.
- De school realiseert in de klas en op de school een veilige, voorspelbare en overzichtelijke leeromgeving waarbij sprake is van adequaat klassenmanagement.
- Lees- en spellingvaardigheid, sociale/emotionele en de positieve identiteitsontwikkeling van alle leerlingen bevorderen.
- De school stimuleert het taak- en werkgedrag (denk aan motivatie en leren leren) van leerlingen.
- Na schriftelijke aanmelding door ouders brengt de school de ondersteuningsbehoeften van de leerling in kaart en organiseert zelf passend aanbod in afstemming met de ouders en leerling.
- De school volgt, analyseert en evalueert systematisch de ontwikkeling van leerlingen, klassen en de school. Ouders worden hierover geïnformeerd. De informatie wordt gebruikt om het onderwijs- en ondersteuningsaanbod in te vullen en aan te passen.
- De school signaleert in teamverband en in afstemming met ouders en leerlingen zo vroeg mogelijk de benodigde ondersteuning en past deze daarop aan.
- De school stemt de ondersteuning op planmatige wijze af op de ontwikkeling en specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling en monitort deze. Hierbij wordt naar de leerling als geheel gekeken. Ouders worden hierover geïnformeerd.
- De school past het ondersteuningsaanbod op groeps- en klasniveau aan, met aandacht voor de individuele ondersteuningsbehoefte van leerlingen.
- De school betrekt leerlingen actief bij de vormgeving van hun eigen ondersteuning, passend bij de ontwikkelingsfase. Als de leerling dat wenst, kan hier ook iemand (bijvoorbeeld een ouder) bij ondersteunen.

Als de leerling niet in staat is om hierbij betrokken te worden, nemen de ouders deze rol over.

- Ouders en leerlingen kunnen met vragen over ondersteuning terecht bij de school en bij het ouder- en jeugdsteunpunt van het samenwerkingsverband. De school informeert ouders en leerlingen over het steunpunt op een manier die past bij de ouderpopulatie. Bij de doorstroom naar een andere school draagt de school relevante leerling- en begeleidingsgegevens over volgens de richtlijnen in het onderwijskundig rapport.
- De school kan samenwerken met het samenwerkingsverband, gespecialiseerd onderwijs, de jeugdhulpverlening, jeugdgezondheidszorg, schoolmaatschappelijk werk en andere organisaties.

B AANVULLING BERSÉBA **Handelingsgericht, preventief werken en rekenen-wiskunde**

- De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen staan centraal; afstemming op wat de kinderen nodig hebben in de context van groep en opvoedsituatie.
- Positieve aspecten van kind en context worden ingezet; betrokkenen werken constructief samen, in het bijzonder met ouders.
- Doelgericht en systematisch werken aan groei in sociaal-emotioneel functioneren, werkhouding en leren; de leerkracht vervult een sleutelrol.
- Het primaat ligt bij preventieve ondersteuning; een pedagogisch veilige basis vanuit goed vakmanschap is voorwaardelijk. De ib'er voert de regie op de ondersteuningsstructuur.
- **Kennis rekenen-wiskunde:** het signaleren van (risicofactoren voor) reken-wiskundeproblemen en dyscalculie, en het verschil tussen getalbegrip, automatiseren en toepassen (inzicht en probleemoplossen); kennis van de leerlijnen en de fasen van het handelingsmodel (van concreet via model naar abstract), en herkennen waar een leerling in die opbouw vastloopt.

ZONE 1

Effectieve interventies en aanpassingen binnen de groep

BASISONDERSTEUNING

Stap 1 van de ondersteuningsstructuur | Hart van de ruit

Goed onderwijs voor de hele groep. Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte profiteren hier extra van.

Sterke pedagogische basis

- Welkom, gezien en veilig: elke leerling hoort erbij.
- Werken aan de drie basisbehoeften: autonomie, competentie en relatie.
- Pedagogisch veilige, voorspelbare omgeving als voorwaarde om tot ontwikkeling te komen.

Handelingsgericht werken

- Afstemmen op de onderwijsbehoeften binnen het basisaanbod.
- Cyclisch werken (waarnemen – begrijpen – plannen – uitvoeren): observeren, signaleren, analyseren en aanpassen.
- Stimulerende en belemmerende factoren analyseren; heldere afspraken maken en nakomen; samenwerken met ouders.

Kwalitatief goed onderwijs

- Differentiatie en talentontwikkeling; een breed en verdiepend aanbod.
- Ondersteund door effectieve didactiek (bijv. EDI) en goed klassenmanagement.

NL LANDELIJK ADVIES

Wat wordt er in de groep verwacht

A **Lees-/spelling en dyslexie**	• Goed lees- en spellingonderwijs voor alle leerlingen (ondersteuningsniveau 1; dyslexieprotocol). • Een stimulerende taalomgeving. • Risicofactoren vroeg signaleren en met ouders bespreken. • Planmatig en proactief zo vroeg mogelijk reageren.
B **(Hoog)begaafdheid**	• De school past het lesaanbod aan om het ontwikkelingspotentieel van leerlingen te stimuleren, afgestemd op hun niveau en tempo. • Onderwijspersoneel faciliteren om tot optimale differentiatie te komen. • Signaleren van ondersteuningsbehoeften bij leerlingen die onderpresteren. • Aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.
C **Taak-/werkgedrag**	• Veilige, voorspelbare en overzichtelijke leeromgeving. • Stimuleren van taak-/werkgedrag en ‘leren leren’ (executieve functies). • Aandacht voor prikkelverwerking.

B AANVULLING BERSÉBA

Binnen de groep

- **Pedagogische aanpak:** aanbod dat effectief afstemt op ondersteuningsbehoeften rond gedrag, aandacht en concentratie, werkhouding en onderpresteren, en op sociaal-emotionele behoeften (zelfvertrouwen, weerbaarheid, sociale en communicatieve vaardigheden) vanuit een pedagogisch veilige basis: welkom, gezien, veilig.
- **Cognitie:** passend aanbod voor leerlingen en afstemming op de verschillende kanten van het intelligentieprofiel.
- **Medische en fysieke onderwijsbehoeften:** fysiek toegankelijk gebouw en aangepaste werk-/instructieruimtes; passend aanbod bij fysieke, motorische en/of medische ondersteuningsbehoeften.
- **Dyscalculie en taalontwikkeling:** inzicht in de (voorschoolse) taalontwikkeling en een stimulerende taalomgeving; goed reken-/wiskundeonderwijs als basis.

ZONE 2

Preventieve en licht-curatieve interventies (in subgroep)

BASISONDERSTEUNING

Stap 2 en 3 van de ondersteuningsstructuur | Ondersteuningsniveau 2 en 3

Lichte, kortdurende ondersteuning, zodat leerlingen weer volledig kunnen meedraaien in de groep. De ruit onderscheidt hier twee richtingen:

Praktisch en concreet

Voor leerlingen die iets extra’s nodig hebben om mee te komen.

Uitdagend en verdiepend

Voor leerlingen voor wie extra uitdaging een voorwaarde is om gemotiveerd, betrokken en in ontwikkeling te blijven.

NL LANDELIJK ADVIES

Wat wordt er in de subgroep verwacht

A Lees-/spelling en dyslexie

- Verlengde instructie, verdieping en meer begeleide oefening (ondersteuningsniveau 2; dyslexieprotocol).
- Kortdurend (max. één schooljaar) een intensieve interventie in een kleine groep, afgestemd op de hiaten in de ontwikkeling (ondersteuningsniveau 3; dyslexieprotocol).
- Monitoren of de ondersteuning effectief is (geschikt toets-/observatiemateriaal of ander evaluatie-instrument); aanpassingen evalueren met leerling en ouders.
- Leerlingdossier of handelingsplan bijhouden (effectiviteit, overdracht, onderbouwing diagnostiek). Indien er al een ontwikkelingsperspectief (OPP) is gemaakt, hoeft er niet nog een apart leerlingdossier te worden opgesteld.
- Aangepast les- en toetsmateriaal, met oog voor toetsdoel, betrouwbaarheid en validiteit.
- Helpen bij het vinden en inzetten van passende hulpmiddelen (school én thuis).
- De school verwijst ouders naar de zorgaanbieders of poortwachters voor diagnostiek en behandeling bij een vermoeden van dyslexie en werkt met hen samen.
- Ondersteuning bij het omgaan met de lees- en spellingproblemen (welbevinden, motivatie, zelfredzaamheid).

B (Hoog)begaafdheid

- Lesaanbod aanpassen op niveau en tempo: verrijken, compacten (overbodige herhaling overslaan), versnellen binnen een vakgebied, andere vakken aansluitend bij interesses, een leerjaar overslaan.
- Onderpresteren signaleren en aanpakken.
- Socialisatie en persoonsvorming stimuleren; contactmomenten met ontwikkelingsgelijken organiseren, eventueel met ondersteuning van schoolbestuur, samenwerkingsverband of gemeente.
- Aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.

C Taak-/werkgedrag

- Planmatig, vroegtijdig en effectief ondersteuningsbehoeften signaleren, gerichte ondersteuning bieden en monitoren.
- Ondersteuning bij taak-/werkgedrag en ‘leren leren’ (executieve functies).
- Eenvoudige, doeltreffende aanpassingen aan het lesaanbod plus hulpmiddelen en begeleiding bij het gebruik daarvan.
- Gerichte aanpassingen voor leerlingen die moeite hebben met prikkelverwerking.

B AANVULLING BERSÉBA

Preventief en licht-curatief

- **Dyslexie/dyscalculie:** aanbod volgens het dyslexie- en dyscalculieprotocol, dat blijvend afstemt op de behoeften die dit met zich meebrengt.
- **Medische en fysieke onderwijsbehoeften:** passend aanbod voor leerlingen die door medische of fysieke oorzaken specifieke ondersteuningsbehoeften hebben; vastleggen hoe medische handelingen onder

schooltijd geregeld zijn.

- **Ketenpartners:** bij vertraagde taalontwikkeling afstemmen met logopedie en cluster-2-expertise; de schakelfunctionaris jeugdhulp betrekken; doorgaande lijn met voorschoolse voorzieningen, VO en (S)O; weten welke expertise op andere Berséba-scholen beschikbaar is en die benutten; verzuim melden bij leerplichtambtenaar en Berséba conform regionale afspraken en het protocol thuiszitters hanteren; de door Berséba aangeleverde tekst opnemen in de schoolgids, met verwijzing naar samenwerking met externe deskundigen en de verwijsindex.
- **Ondersteuningsstructuur (stap 2–3):** afstemming in de (sub)groep met inzet van een (leraar)ondersteuner; groeps- en leerlingbespreking onder regie van de ib'er. Vanaf de leerlingbespreking kan de school zonder tussenkomst van het Loket ambulante begeleiding inzetten.

ZONE 3

Intensieve (individuele) ondersteuning

EXTRA ONDERSTEUNING

Stap 4 en 5 van de ondersteuningsstructuur | Met OPP

Hier overstijgen de ondersteuningsbehoeften van de leerling de mogelijkheden van de basisondersteuning. Er wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. De ondersteuning is langduriger, individueler en vraagt meer tijd om te organiseren.

Bekostiging: de ondersteuning in deze zone wordt bekostigd vanuit het Berséba-budget van de school en, bij een toegekend arrangement, door Berséba; het zorgdeel loopt waar nodig via jeugdhulp (gemeente).

NL LANDELIJK ADVIES

Extra ondersteuning – wat hier onder valt

A Lees-/spelling en dyslexie	Langdurige individuele ondersteuning voor leerlingen met lees- en spellingproblemen en dyslexie die niet genoeg geholpen zijn met basisondersteuning en de behandeling van dyslexie. Deze leerlingen hebben langdurig een individueel, op maat gemaakt traject nodig om op school te kunnen functioneren.
B (Hoog)begaafdheid	Individuele ondersteuning voor leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid die onvoldoende baat hebben bij de basisondersteuning en die langdurige individuele ondersteuning nodig hebben die volledig op maat gemaakt is.
C Taak-/werkgedrag	Langdurige, op maat gemaakte individuele ondersteuning voor leerlingen die zo belemmerd worden dat zij (bij verschillende vakken) niet in een klassikale setting kunnen functioneren.

+ Niet aan één vakgebied gebonden

- Individuele ondersteuning of psychische begeleiding voor leerlingen met sociale en emotionele problemen, die niet genoeg geholpen zijn met basisondersteuning en (individuele) ondersteuning op maat of psychische begeleiding nodig hebben om in een groep of klas te kunnen functioneren.
- Individuele ondersteuning voor leerlingen die een onveilige situatie of gevoel van onveiligheid creëren voor zichzelf, klasgenoten of personeel, en die niet genoeg hebben aan de basisondersteuning.

B AANVULLING BERSÉBA — Proces en organisatie van extra ondersteuning

- **OPP:** voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt de school een ontwikkelingsperspectief op; op basis daarvan een handelingsplanning die minstens twee keer per jaar wordt geëvalueerd. Over het OPP wordt met ouders op overeenstemming gericht overleg gevoerd; ouders stemmen in met het handelingsdeel.
- **Ondersteuningsstructuur (stap 4–5):** bespreking in het ondersteuningsteam aan de hand van het OPP, met de orthopedagoog en externe deskundigen en – indien nodig – de zorgmakelaar van het Loket (adviseren, arrangeren; waar nodig samenwerking met de gemeente/schakelfunctionaris). Bij ontoereikende inzet dient de school via Kindkans een adviesvraag of een aanvraag voor een extra ondersteuningsarrangement (EOA) in bij het Loket; daarbij gelden de dossiereisen en kaders die op de website van Berséba zijn gepubliceerd.
- **Ambulante begeleiding:** de school kan op eigen initiatief ambulante begeleiding aanvragen (zelf bekostigd) en zet het jaarlijkse budget van Berséba (vaste voet + bedrag per leerling) in voor extra ondersteuning; de school begroot en verantwoordt deze inzet.
- **Deeltijd-HB-voorziening:** een (deeltijd) HB-voorziening met experts hoogbegaafdheid.
- **Ouders:** bij elke opschaling is toestemming van ouders vereist; ouders maken deel uit van het overleg over hun kind en hebben recht op inzage in het volledige dossier.

ZONE 4 — Buiten het basisonderwijs

EXTRA ONDERSTEUNING

Stap 5 en 6 van de ondersteuningsstructuur | Via Loket, Berséba en gemeente

Ondersteuning die niet (meer) binnen het reguliere basisonderwijs geboden kan worden. De ruit noemt hier symbiosevormen, combinatie onderwijs-zorg en vrijstelling van onderwijs, georganiseerd via het Loket, Berséba en de gemeente.

Bekostiging: de ondersteuning in deze zone valt onder andere financiering dan de reguliere schoolbekostiging: extra ondersteuning vanuit Berséba, de Jeugdwet (gemeente), de zorgverzekering of de Wet langdurige zorg (Wlz).

NL LANDELIJK ADVIES — Andere financiering / voorziening

A Lees-/spelling en dyslexie

- Diagnostiek en behandeling van (ernstige) dyslexie, indicatie ED, ondersteuningsniveau 4, door een specialistische zorgaanbieder (Jeugdwet/gemeente). Tijdens en na de behandeling loopt de basisondersteuning door.
- Logopedische behandeling ter verbetering van de taalontwikkeling.

B	**(Hoog)begaafdheid**	Voltijds hoogbegaafdheidsonderwijs.
C	**Taak-/werkgedrag**	Individuele ondersteuning aan leerlingen met problemen op het gebied van het taak-/werkgedrag, die daardoor zo belemmerd worden dat zij niet in een klassikale setting kunnen functioneren. Deze leerlingen hebben langdurige individuele, op maat gemaakte ondersteuning nodig.
+	**Niet aan één vakgebied gebonden**	Medische handelingen die een BIG-registratie vereisen (voorbehouden handelingen).[1]

[1] Als de school in staat is deze handeling(en) uit te voeren (als een BIG-geregistreerde professional een onderwijsmedewerker hiertoe bekwaam acht en deze onderwijsmedewerker deze wil uitvoeren), neemt zij dit op in het protocol medisch handelen. Uitvoeren van voorbehouden handelingen vereist altijd toestemming van de ouders en een onderwijsmedewerker moet deze willen uitvoeren. Het bevoegd gezag moet toestemming hiervoor geven of beargumenteerd kunnen weigeren om de medische handelingen in de school door onderwijsmedewerkers uit te laten voeren.

B AANVULLING BERSÉBA

Toewijzing en samenwerking

- **BAO-BAO-plaatsing:** indien een school onvoldoende tegemoet kan komen aan de ondersteuningsbehoeften van een leerling, zoekt de school samenwerking met een andere BAO-school in de omgeving en overlegt of BAO-BAO-plaatsing mogelijk is. Indien gewenst kan het Loket hierin adviseren.
- **Ondersteuningsstructuur (stap 6):** aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) via het Loket, met het OPP als basisdocument. Vóór de aanvraag is minstens een half jaar doelgericht aan de hand van het OPP aan de ontwikkeling van de leerling gewerkt; de dossiereisen en kaders staan op de website van Berséba. School en ouders vragen de TLV bij voorkeur samen aan; de ib'er begeleidt ouders hierbij. Plaatsing bij voorkeur binnen Berséba; anders maximale samenwerking met voorzieningen buiten Berséba.
- **Cluster 1/2:** samenwerking met voorzieningen voor blinde/slechtziende (cluster 1) en spraak-/taalleerlingen (cluster 2).
- **Symbiose:** we denken in kansen en mogelijkheden wanneer plaatsing op twee onderwijslocaties passend is (bijvoorbeeld BAO/GO of SBO/SO).
- **Combinatie onderwijs-zorg:** streven naar een onderwijszorgarrangement; samenwerking met jeugdhulp, JGZ en (christelijke) zorgaanbieders; waar relevant het zorgkantoor (Wlz) en de ziektekostenverzekeraar.
- **Afwegingskader onderwijs en jeugdhulp:** bij de afstemming tussen onderwijs en jeugdhulp hanteren we het afwegingskader onderwijs en jeugdhulp; dit is te vinden bij de beleidsdocumenten op de website van Berséba.
- **(Terug)plaatsingsbeleid:** we volgen het door Berséba landelijk vastgestelde (terug)plaatsingsbeleid.
- **Ouders:** bij elke opschaling is toestemming van ouders vereist; een aanvraag mag voor ouders nooit als verrassing komen.

Bronnen: Advies landelijke norm voor basisondersteuning (AOb & Ouders & Onderwijs, november 2024); Berséba Ondersteuningsplan 2023–2027; Visual Ondersteuningsstructuur Berséba (zes stappen); Afwegingskader onderwijs en jeugdhulp (Berséba). Structuur ontleend aan de ruit 'Herbergzaam onderwijs – basis en extra ondersteuning'.